

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-86-31>

УДК 334.012.3:005.334.4

ФІНАНСОВИЙ СТАН ТА ОЦІНКА ЙМОВІРНОСТІ БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»

FINANCIAL CONDITION AND ASSESSMENT OF THE LIKELIHOOD OF A COMPANY'S BANKRUPTCY: THE CASE OF THE STATE ENTERPRISE «FORESTS OF UKRAINE»

Скрипник Галина Олексіївна

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри публічних фінансів,
Державний податковий університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1246-1122>

Шепиленко Вікторія Юріївна

старший викладач кафедри публічних фінансів,
Державний податковий університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6418-3147>

Костриця Богдан Ілліч

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
Державний податковий університет
ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-2829-4564>

Skrypnyk Halyna, Shepylenko Viktoriia, Kostrytsia Bohdan
State Tax University

У статті досліджено фінансовий стан та здійснено оцінку ймовірності банкрутства підприємства на прикладі ДП «Ліси України», а саме розкрито сутність фінансового стану підприємства як комплексної характеристики його фінансово-господарської діяльності та визначено його роль у забезпеченні платоспроможності, ліквідності та фінансової стійкості. Проведено аналіз фінансового стану ДП «Ліси України» за 2022–2024 рр. із використанням системи показників ліквідності, фінансової стійкості, ділової активності та рентабельності. Оцінку ймовірності банкрутства підприємства здійснено на основі моделей О.О. Терещенка, Е. Альтмана, Спрінгейта та коефіцієнта Бівера, що дозволило визначити рівень фінансової стійкості підприємства та встановити, що у 2023–2024 роках ризик банкрутства був мінімальним. На основі отриманих результатів запропоновано модель управління фінансовим станом підприємства, спрямовану на зниження ризику банкрутства шляхом оптимізації витрат, підвищення ефективності використання ресурсів та удосконалення управління грошовими потоками. Практичне значення дослідження полягає у можливості використання запропонованих підходів для підвищення фінансової стійкості підприємств та попередження кризових явищ у їх діяльності.

Ключові слова: державне підприємство, фінансовий стан, ймовірність банкрутства, оцінка ризиків, моделі прогнозування банкрутства, фінансова стійкість.

This article examines the financial condition of an enterprise and assesses the probability of its bankruptcy, using the State Enterprise 'Forests of Ukraine' as a case study. The relevance of this research stems from the need to ensure the financial stability of enterprises in the face of economic instability, rising costs, limited financial resources and declining demand for certain types of products. The paper reveals the essence of an enterprise's financial condition as a comprehensive characterisation of its financial and economic activities and defines its role in ensuring solvency, liquidity and financial stability. An analysis of the financial condition of the State Enterprise 'Forests of Ukraine' for 2022–2024 was conducted using a system of indicators of liquidity, financial stability, business activity and profitability. It was established that in 2022, the enterprise was in a formative stage, accompanied by negative profitability indicators and unstable financial results. In 2023, a significant improvement in financial indicators was observed, indicating an increase in operational efficiency. In 2024, a partial decline in certain financial results was

recorded, which was due to an increase in administrative and operating expenses, as well as a reduction in sales volumes. The probability of a company's bankruptcy was assessed using the models developed by O.O. Tereshchenko, E. Altman, and Sprengate, as well as the Beaver ratio; this made it possible to determine the company's level of financial stability and establish that the risk of bankruptcy was minimal in 2023–2024. Based on the results obtained, a model for managing the company's financial condition has been proposed, aimed at reducing the risk of bankruptcy by optimising costs, improving the efficiency of resource utilisation, and enhancing cash flow management. The practical significance of the study lies in the possibility of using the proposed approaches to enhance the financial stability of companies and prevent crises in their operations.

Keywords: state-owned enterprise, financial condition, probability of bankruptcy, risk assessment, bankruptcy prediction models, financial stability.

Постановка проблеми. У сучасних умовах функціонування підприємств в Україні, які характеризуються макроекономічною нестабільністю, посиленням конкурентного тиску, впливом воєнних ризиків, зростанням витрат та обмеженістю фінансових ресурсів, особливої актуальності набуває забезпечення стабільного фінансового стану суб'єктів господарювання. Саме фінансовий стан відображає рівень платоспроможності, ліквідності, ділової активності, рентабельності та фінансової стійкості підприємства, а також визначає його здатність своєчасно виконувати зобов'язання і підтримувати безперервність діяльності. За таких умов важливим завданням є не лише поточна оцінка фінансових результатів, а й завчасне виявлення ознак можливого погіршення фінансового стану та ризику банкрутства. Особливого значення це набуває для великих державних підприємств, діяльність яких пов'язана з використанням стратегічно важливих ресурсів. У цьому контексті актуальним є дослідження фінансового стану та оцінка ймовірності банкрутства на прикладі ДП «Ліси України», що дозволить сформулювати загальну модель подальшого розвитку підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання оцінки фінансового стану підприємства та визначення ймовірності банкрутства посідають важливе місце в сучасних економічних дослідженнях, оскільки дають змогу своєчасно виявляти кризові явища та формувати ефективні управлінські рішення. Так, П'ятак Т. В. та Бородавка С. О. [1] у своїх дослідженнях акцентували увагу на впливі внутрішніх і зовнішніх факторів на фінансовий стан підприємства. В свою чергу, Чепка В. В., Свідерська І. М. та Гавриленко Ю. О. [2] розкрили теоретичні основи фінансового стану підприємства, визначаючи його як комплексну характеристику результатів господарської діяльності.

Однак, Сейсебаєва Н. Г. та Топчанюк О. В. [5] узагальнили основні методи аналізу і

прогнозування банкрутства підприємств. Рябенко Г., Верланов О. та Клименко С. [7] розглянули прогнозування банкрутства як складову антикризового фінансового управління. Окрему увагу сутності фінансового стану та його ролі в системі управління приділили Федоришина Л. та Артемчук Д. [11].

Крім того, методичну основу оцінки ймовірності банкрутства становлять підходи, узагальнені у праці Власюка В. Є., Гордієнка К. О. та Пшеничної А. О. [12], Шавурської О. В. [13]. Методи оцінювання ймовірності банкрутства підприємства з метою підвищення фінансового стану підприємства та інвестиційної привабливості розкрили Буркова Л. А. [14] і Меліхова Т. О. [15].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на значну кількість наукових праць, присвячених дослідженню фінансового стану підприємств, причин банкрутства та методів його прогнозування, низка аспектів цієї проблематики залишається недостатньо опрацьованою. Передусім це стосується комплексної оцінки фінансового стану та ймовірності банкрутства новостворених державних підприємств, діяльність яких формується в умовах воєнного стану, макроекономічної нестабільності, зростання витрат і трансформації ринкового середовища.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є комплексна оцінка фінансового стану та визначення ймовірності банкрутства ДП «Ліси України» впродовж 2022–2024 рр. Для досягнення поставленої мети передбачено вирішення таких завдань: проаналізувати основні показники ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, ділової активності та рентабельності підприємства; оцінити динаміку змін його фінансового стану з урахуванням того, що підприємство було створене у 2022 р.; визначити рівень ймовірності банкрутства ДП «Ліси України» на основі моделей О.О. Терещенка, Е. Альтмана, Спрінгейта та коефіцієнта Бівера; уза-

гальнити результати проведеної діагностики та обґрунтувати напрями управління фінансовим станом підприємства в контексті зниження ризику банкрутства.

Виклад основного матеріалу дослідження. У теперішніх умовах ведення господарської діяльності в Україні, які відзначаються зростанням рівня конкуренції, макроекономічною нестійкістю, впливом воєнних факторів та обмеженістю фінансових можливостей, фінансовий стан підприємства набуває особливого значення як основний показник його стабільності та спроможності до довгострокового функціонування [1]. Він відображає наслідки управлінських рішень керівництва та рівень раціональності використання наявних ресурсів, що визначає фінансовий стан як важливий об'єкт управлінського аналізу та контролю [2; 3].

Разом з оцінкою фінансового стану та із врахуванням нестабільності в Україні важливості набуває і оцінка рівня банкрутства підприємства, що дозволяє комплексно оцінити не тільки поточний фінансовий стан, але й спрогнозувати імовірність настання банкрутства в довготерміновому періоді. У ході проведення такої діагностики, з урахуванням отриманих результатів, підприємства впроваджують управлінські заходи антикризового спрямування, метою яких є попередження розвитку кризових явищ, мінімізація їх негативного впливу, недопущення переходу підприємства до стану фінансової неспроможності та уникнення застосування процедур банкрутства [4]. На рисунку 1 запропоновано виокремити декілька ключових ознак, що свідчать про можливість настання банкрутства підприємства.

Отже, враховуючи важливість проведення комплексної оцінки фінансового стану та визначення імовірності банкрутства, пропонується дослідити їх на прикладі українського підприємства ДП «Ліси України» та розпочати оцінку з аналізу фінансового стану за трьохрічний період (табл. 1). ДП «Ліси України» є найбільшим лісокористувачем в Україні та одним із найбільших у Європі, яке було створено в 2022 р., що влансе і буде відображено при оцінці його фінансових показників [8].

Аналізуючи дані табл. 1, слід відзначити, що в 2022 р. фінансові результати ДП «Ліси України» були нестабільними, що підтверджується від'ємними показниками рентабельності – рентабельність активів становила $-1,04\%$, а рентабельність власного капіталу $-1,49\%$. Власне це пов'язано з тим, що в перший рік діяльності компанія не мала виручки, проте несла операційні витрати, що в призвело до отримання збитку. Така ситуація є характерною для новостворених підприємств, які проходять етап формування організаційної структури та налагодження діяльності. У 2023 р. відбулося суттєве покращення фінансових результатів, адже рентабельність активів зросла до $34,04\%$, а рентабельність власного капіталу – до $63,18\%$, що свідчить про ефективне використання ресурсів підприємства. У 2024 р. ці показники дещо знизилися: рентабельність активів становила $29,29\%$ (зменшення на $4,75$ п.п.), а рентабельність власного капіталу – $45,49\%$ (зменшення на $17,69$ п.п.), однак вони залишилися на достатньо високому рівні.

Зниження темпів зростання фінансових результатів у 2024 р. частково пояснюється тим, що обсяги реалізації продукції, які значно

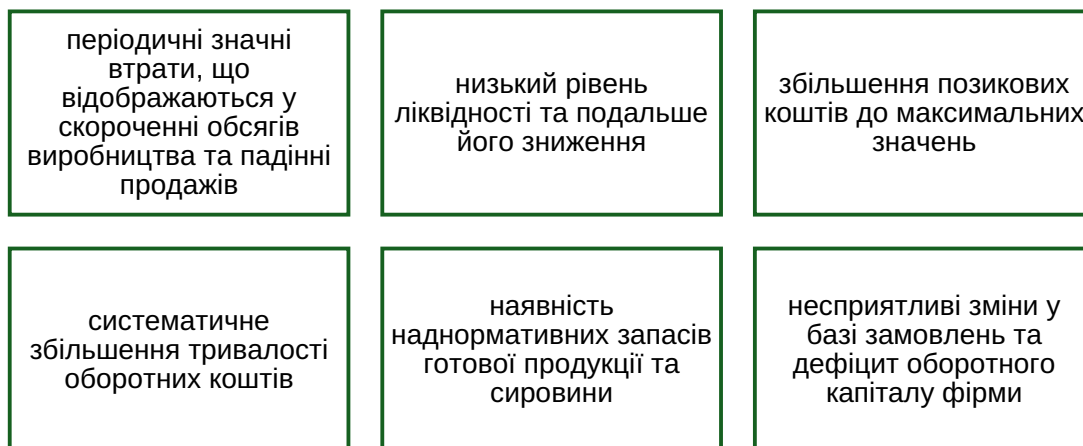

Рис. 1. Основні ознаки ідентифікації банкрутства підприємства

Джерело: сформовано авторами на основі [5; 7]

Таблиця 1

Динаміка фінансового стану ДП «Ліси України» в період 2022-2024 рр.

Показник	Роки			Відхилення
	2022	2023	2024	2024/2023
Показники ліквідності підприємства				
Коефіцієнт покриття	2,15	1,09	1,10	0,01
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,87	0,57	0,55	-0,01
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,66	0,27	0,44	0,17
Чистий обіговий капітал, тис. грн.	56468	338493	294892	-43601,00
Показники платоспроможності (фінансової стійкості) підприємства				
Коефіцієнт фінансової автономії (фінансової незалежності)	0,69	0,54	0,64	0,11
Коефіцієнт фінансової стабільності (фінансування)	2,27	1,17	1,81	0,64
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,12	-0,07	-0,05	0,12
Показники ділової активності підприємства				
Коефіцієнт оборотності активів	0,00	3,80	4,77	0,97
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	0,00	8,20	11,11	2,91
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	0,00	23,58	115,68	92,10
Строк погашення дебіторської заборгованості, днів	–	15,27	3,11	-12,16
Строк погашення кредиторської заборгованості, днів	–	43,88	32,40	-11,48
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	0,00	11,45	13,93	2,48
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	0,00	5,05	4,16	-0,89
Показники рентабельності підприємства				
Рентабельність активів, %	-1,04	34,04	29,29	-4,75
Рентабельність власного капіталу, %	-1,49	63,18	45,49	-17,69
Рентабельність діяльності, %	–	12,51	10,94	-1,57
Рентабельність продукції, %	–	21,98	18,32	-3,67

Джерело: сформовано та розраховано авторами на основі фінансової звітності ДП «Ліси України» [9; 10]

зросли у 2023 р., у 2024 р. залишилися майже на рівні попереднього року. Такі дані свідчать про імовірне зменшення попиту на лісову продукцію в окремих філіях ДП «Ліси України», що негативно вплинуло на загальний фінансовий результат підприємства.

Аналіз показників ліквідності показав, що коефіцієнт покриття у 2022 р. становив 2,15, у 2023 р. знизився до 1,09, а у 2024 р. незначно зріс до 1,10, що перевищує нормативне значення (>1) і свідчить про здатність підприємства погашати короткострокові зобов'язання. Коефіцієнт швидкої ліквідності зменшився з 0,87 у 2022 р. до 0,57 у 2023 р. та 0,55 у 2024 р., що є нижчим за нормативний рівень (0,6–0,8) і свідчить про недостатній рівень швидколіквідних активів. Коефіцієнт абсолютної ліквідності зменшився з 0,66 у 2022 р. до

0,27 у 2023 р., проте у 2024 р. зріс до 0,44, що є позитивною тенденцією. Чистий обіговий капітал підприємства протягом періоду залишався додатним і зріс з 56 468 тис. грн у 2022 р. до 338 493 тис. грн у 2023 р., проте у 2024 р. скоротився до 294 892 тис. грн (зменшення на 43 601 тис. грн), що свідчить про зниження обсягу власних оборотних ресурсів.

Показники фінансової стійкості також характеризують ДП «Ліси України» як фінансово незалежне, адже коефіцієнт фінансової автономії становив 0,69 у 2022 р., 0,54 у 2023 р. та 0,64 у 2024 р., що перевищує нормативне значення (>0,5). Коефіцієнт фінансової стабільності у 2023 р. становив 1,17, а у 2024 р. зріс до 1,81, що показує достатній рівень фінансування діяльності. Попри те, коефіцієнт маневреності власного капіталу

у 2023 р. становив $-0,07$, а у 2024 р. $-0,05$, що сигналізує про нестачу власних оборотних коштів.

Показники ділової активності демонструють суттєве підвищення ефективності використання ресурсів у 2023–2024 рр., так як коефіцієнт оборотності активів зріс з 3,80 у 2023 р. до 4,77 у 2024 р. (збільшення на 0,97). Оборотність кредиторської заборгованості зростає з 8,20 до 11,11, а дебіторської з 23,58 до 115,68, що свідчить про прискорення розрахунків. Строк погашення дебіторської заборгованості скоротився з 15,27 днів до 3,11 днів, а кредиторської з 43,88 днів до 32,40 днів, що є позитивним фактором.

Отже, результати аналізу показують, що після створення у 2022 р. ДП «Ліси України»

змігало досягти значного покращення фінансових показників у 2023 р.. Проте у 2024 р. спостерігається часткове погіршення результатів, пов'язане зі зростанням адміністративних та інших операційних витрат, а також скороченням обсягів продажів, що свідчить про зниження попиту на лісову продукцію та стало причиною зменшення окремих показників ефективності. Загалом фінансовий стан підприємства можна оцінити як стабільний, але з наявністю факторів, що потребують оптимізації витрат та стимулювання збуту продукції.

Наступним доцільно провести аналіз імовірності банкрутства ДП «Ліси України» з використанням моделі О.О. Терещенка, Е. Альтмана, Спрінгейта та коефіцієнта Бівера (табл. 2).

Таблиця 2

Оцінка ймовірності банкрутства ДП «Ліси України» на основі моделей О.О. Терещенка, Е. Альтмана, Спрінгейта та коефіцієнта Бівера в період 2022-2024 рр.

Методика розрахунку	2022	2023	2024
Модель О.О. Терещенка			
x_1 (ф. 2 2350 або 2355 +1195) / (ф.1 к. 1595 + 1695);	1,245	1,809	1,898
x_2 –(ф. 1 к. 1300) / (ф.1 к. 1595 + 1695);	3,267	2,168	2,808
x_3 – (ф. 2 к. 2350 або 2355) / (ф. к. 1300);	-0,010	0,339	0,287
x_4 – (ф.2 к. 2350 або 2355) / (ф.2 к. 2000);	–	0,124	0,107
x_5 – (ф.1 від 1101 до 1104) / (ф. 2 к. 2000);	–	0,087	0,072
x_6 (ф. 2 к. 2000) / (ф. 1 к. 1300).	0,000	2,720	2,676
$Z = 1,5x_1 + 0,08x_2 + 10x_3 + 5x_4 + 0,3x_5 + 0,1x_6$	2,026	7,195	6,770
Модель Е. Альтмана			
A – (ф 1 к. 1195) / (ф.1 к.1300);	0,392	0,496	0,388
B – (ф.2 к. 2350) / (ф.1 к. 1300);	-0,010	0,339	0,287
C – (ф.2 к.2000) / (ф.1 к.1300);	0,000	2,720	2,676
D - ф.1 к.1495 / (ф 1 к.1595 + к. 1695);	2,267	1,168	1,808
E – (ф.2 к.2000) / (ф.1 к. 1300).	0,000	2,720	2,676
$Z = 1,2A + 1,4B + 3,3C + 0,6 D + 1,0E$	1,816	13,466	13,462
Модель Спрінгейта			
$De A$ – (ф 1 к.1195) / (ф. 1 к. 1300);	0,392	0,496	0,388
B – (ф.2 к.2290) / (ф.1 к. 1300);	-0,013	0,417	0,351
C – (ф.2 к. 2290) / (ф.1 к. 1695);	-0,069	0,915	0,992
D – (ф.2 к. 2000) / (ф.1 к. 1300);	0,000	2,720	2,676
$Z = 1,03A + 3,07B + 0,66C + 0,4 D$	0,319	3,483	3,205
Коефіцієнт Бівера			
$Kb = (\Phi.2 \text{ p.}2350 + \Phi.2 \text{ p.}2515) / (\Phi.1 \text{ p.}1595 + \Phi.1 \text{ p.}1695)$	-0,034	0,920	1,044
$K\text{Cash-Flow} = (\Phi.2 \text{ p.}2350 - \Phi.2 \text{ p.} 2515) / (\Phi.1 \text{ p.}1595 + \Phi.1 \text{ p.}1695 - \Phi.1 \text{ p.} 1165)$	0,121	-7,308	-6,260

Джерело: сформовано та розраховано авторами на основі фінансової звітності ДП «Ліси України» [9; 10]

Аналізуючи дані табл. 2 слід відзначити, що за моделлю О.О. Терещенка інтегральний показник Z у 2022 р. становив 2,026, у 2023 р. – 7,195, а у 2024 р. – 6,770. Оскільки в усі роки значення перевищувало 2, це свідчить про фінансову стійкість підприємства та відсутність прямої загрози банкрутства. При цьому у 2023 р. спостерігалось різке покращення результату порівняно з 2022 роком, тобто на 5,169 пункту, що було пов'язано зі зростанням прибутковості та активізацією господарської діяльності. У 2024 р. показник дещо знизився на 0,425 пункту, однак залишився значно вищим за критичний рівень. Така динаміка показників означає, що навіть попри погіршення окремих фінансових параметрів, ризик банкрутства ДП «Ліси України» за цією моделлю залишався низьким.

За моделлю Альтмана значення Z -показника у 2022 р. дорівнювало 1,816, у 2023 р. – 13,466, у 2024 р. – 13,462. Відповідно до шкали оцінювання, у 2022 р. підприємство перебувало на межі високої ймовірності банкрутства, оскільки значення лише незначно перевищило критичний рівень 1,8. Такий стан є закономірним, зважаючи на те, що 2022 р. був першим роком функціонування ДП «Ліси України» після створення. Уже у 2023 р. ситуація суттєво покращилася, адже показник зріс на 11,650 пункту, а у 2024 р. практично не змінився, зменшившись лише на 0,004 пункту. Такі значення значно перевищують порогове значення 3,0, що свідчить про дуже низьку ймовірність банкрутства ДП «Ліси України» у 2023–2024 рр.

За моделлю Спрінгейта інтегральний показник Z у 2022 р. становив 0,319, у 2023 р. – 3,483, у 2024 р. – 3,205, що означає, що у 2022 р. ДП «Ліси України» мало високий ризик фінансових ускладнень, оскільки значення було нижчим за критичний рівень 0,862, тобто відповідало зоні потенційного банкрутства, що пов'язано з його створенням в цьому ж р.. Однак уже у 2023 р. значення зросло на 3,164 пункту, а в 2024 р. хоч і зменшилось на 0,278 пункту, все одно залишилось вищим за рівень 2,451, що характеризує підприємство як фінансово надійне. Отже, ця модель показує найбільш відчутний контраст між початковим етапом діяльності ДП «Ліси України» у 2022 р. та стабілізацією у 2023–2024 рр.

За коефіцієнтом Бівера ситуація також має позитивну динаміку, адже в 2022 р. коефіцієнт становив $-0,034$, у 2023 р. – $0,920$, у 2024 р. – $1,044$. Вважається, що якщо протя-

гом тривалого часу значення не перевищує $0,2$, це свідчить про формування незадовільної структури балансу. У 2022 р. показник був від'ємним, що вказувало на слабкий фінансовий стан у рік створення підприємства. Проте вже у 2023 р. коефіцієнт зріс на $0,954$, а в 2024 р. ще на $0,124$, тобто значно перевищив поріг $0,2$. Такі дані підстави стверджувати, що у 2023–2024 рр. структура балансу була задовільною, а підприємство не мало ознак банкрутства за цим критерієм.

Щодо коефіцієнта Cash-Flow, його значення у 2022 р. становило $0,121$, у 2023 р. $-7,308$, у 2024 р. $-6,260$. Незважаючи на суттєве погіршення цього показника у 2023 р. та збереження його від'ємного значення у 2024 р., сам по собі він не дає підстав робити остаточний висновок про банкрутство без урахування інших моделей. У цьому випадку від'ємні значення свідчать про проблемні аспекти формування чистого грошового потоку та потребу в більш ретельному контролі за фінансовими потоками ДП «Ліси України». Особливо це важливо з огляду на те, що у 2024 р. відбулося зростання адміністративних та інших операційних витрат, а також скорочення обсягів продажу, що вплинуло на зниження прибутковості та окремих фінансових показників.

Загалом результати всіх моделей свідчать, що 2022 р. для ДП «Ліси України» був перехідним і найменш стійким з точки зору ризику банкрутства, що пояснюється створенням підприємства та початковим етапом його діяльності. У 2023 р. відбулося суттєве зміцнення фінансового стану, адже усі інтегральні показники різко покращилися, а ймовірність банкрутства знизилася до мінімального рівня. У 2024 р. ДП «Ліси України» зберегло загалом безпечний рівень фінансової стійкості, однак зафіксоване зниження окремих інтегральних показників – зокрема за моделями Терещенка (з $7,195$ до $6,770$) і Спрінгейта (з $3,483$ до $3,205$), що вказує на певне послаблення фінансових результатів.

Отже, ДП «Ліси України» за досліджуваний період не мало критичної загрози банкрутства, а у 2023–2024 рр. характеризувалося як фінансово стійке підприємство (рис. 2). Водночас погіршення частини показників у 2024 р. свідчить про необхідність посилення контролю за витратами, підвищення ефективності збуту продукції та покращення управління грошовими потоками, щоб не допустити подальшого послаблення його фінансового стану.

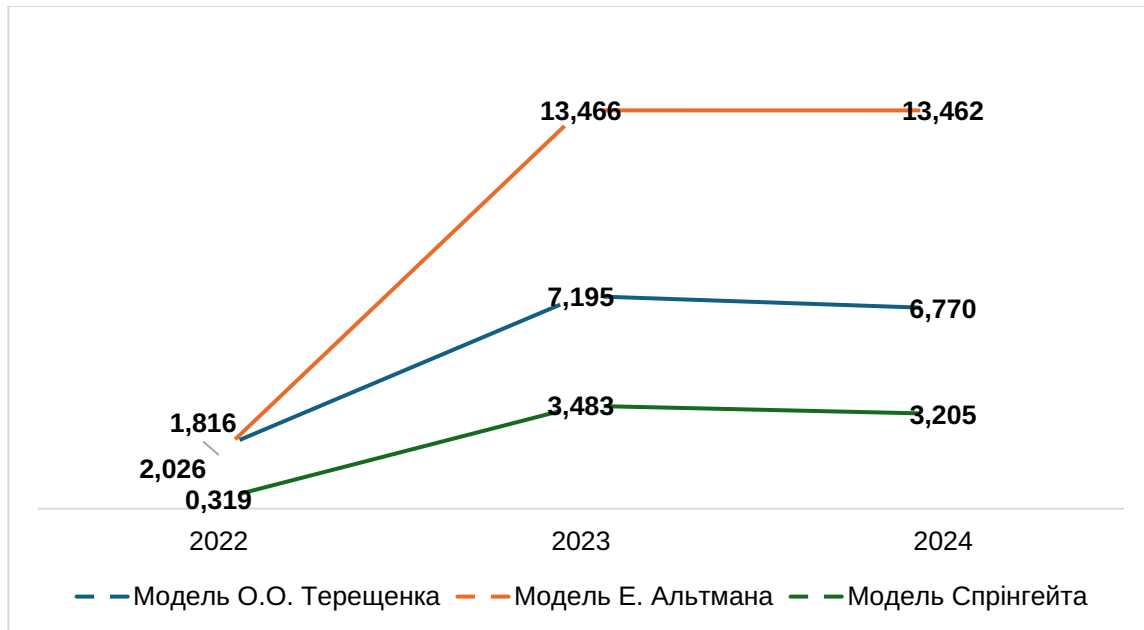

Рис. 2. Динаміка показників банкрутства ДП «Ліси України» на основі моделей О.О. Терещенка, Е. Альтмана та Спрінгейта в 2022-2024 рр.

Джерело: сформовано авторами на основі таблиці 2

Саме тому і пропонується застосувати комплексну модель із управління фінансовим станом для ДП «Ліси України» в контексті зниження імовірного банкрутства (рис. 3).

Запропонована на рис. 3 модель спрямована на зниження ризику банкрутства та забезпечення фінансової стабільності ДП «Ліси України». Її застосування передбачає систематичний аналіз фінансових показників і використання моделей прогнозування банкрутства для своєчасного виявлення негативних тенденцій. Реалізація моделі дасть змогу своєчасно реагувати на основні фактори ризику, зокрема такі як: зростання адміністративних та операційних витрат, скорочення обсягів реалізації продукції та зниження прибутковості. Важливими напрямками є оптимізація витрат, підвищення ефективності використання ресурсів і покращення управління грошовими потоками.

В підсумку слід відзначити, що впровадження запропонованої моделі має на меті зміцнення фінансової стійкості ДП «Ліси України» та зниження ймовірності банкрутства.

Висновки. У результаті проведеного дослідження встановлено, що фінансовий стан

ДП «Ліси України» оцінюється як стабільний, але з наявністю факторів, що потребують оптимізації витрат та стимулювання збуту продукції. Оцінка ймовірності банкрутства на основі моделей О.О. Терещенка, Е. Альтмана, Спрінгейта та коефіцієнта Бівера показала, що протягом аналізованого періоду ДП «Ліси України» не перебувало під загрозою критичного банкрутства, а у 2023–2024 рр. характеризувалося достатнім рівнем фінансової стійкості. Разом із тим зниження окремих фінансових показників у 2024 р. свідчить про потребу у посиленні контролю за рівнем витрат, удосконаленні системи реалізації продукції та підвищенні ефективності управління грошовими потоками з метою запобігання подальшому погіршенню фінансового стану підприємства. У межах дослідження запропоновано модель управління фінансовим станом ДП «Ліси України», спрямовану на зниження ймовірності банкрутства та забезпечення фінансової стабільності підприємства. Реалізація запропонованих заходів дозволить своєчасно виявляти негативні тенденції, підвищити ефективність використання ресурсів та забезпечити стабільний фінансовий ріст підприємства.

Рис. 3. Модель управління фінансовим станом ДП «Ліси України» в напрямку зниження імовірного банкрутства

Джерело: сформовано авторами

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. П'ятак Т. В., Бородавка С. О. Внутрішні і зовнішні фактори впливу на фінансовий стан підприємства. *Теоретичні та практичні аспекти забезпечення розвитку фінансово-економічних систем в умовах трансформаційних змін* : зб. тез доп. III міжвуз. наук.-практ. конф. (м. Харків, 30 жовт. 2025 р.). Харків : Нац. акад. Нац. гвардії України, 2025. С. 248-250. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/95479> (дата звернення 05.04.2026)
2. Чепка В. В., Свідерська І. М., Гавриленко Ю. О. Фінансовий стан підприємства: теоретичні основи. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 19-20. С. 96-102. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2020.19-20.96> (дата звернення 05.04.2026)
3. Тараруєв Ю. О. Сутність та діагностика фінансового стану підприємства. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2021. Вип. № 2(82). С. 113-119. URL: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2021-2-16> (дата звернення 05.04.2026)
4. Олександренко І. В., Іщук Л. І. Основні причини банкрутства підприємств. *Економічний форум*. 2015. № 2. С. 222–226.
5. Сейсебаєва Н. Г., Топчанюк О. В. Методи аналізу і прогнозування банкрутства підприємств. *Молодий вчений*. 2016. № 11. С. 678–681.
6. Рудика В. І., Великий Ю. М., Зьома О. Д. Економічна сутність поняття «банкрутство»: причини виникнення та наслідки на підприємстві. *Інфраструктура ринку*. 2018. №18. С. 127–132.

7. Рябенко, Г., Верланов, О., & Клименко, С. (2023). Прогнозування банкрутства підприємства як складова антикризового фінансового управління. *Таврійський науковий вісник*, (18), 238-244. URL: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2023.18.27> (дата звернення 06.04.2026)
8. Офіційна інформація про ДП «Ліси України». URL: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/44768034/ (дата звернення 06.04.2026)
9. Фінансова звітність ДП «Ліси України» за 2024 р. URL: <https://e-forest.gov.ua/finansova-zvitnist-za-2024-rik/> (дата звернення 06.04.2026)
10. Фінансова звітність ДП «Ліси України» за 2023 р. URL: <https://e-forest.gov.ua/finansova-zvitnist-2023/> (дата звернення 06.04.2026)
11. Федоришина Л., Артемчук Д. Фінансовий стан підприємства: сутність та значення в системі управління. *Modeling the Development of the Economic Systems*. 2026. № 19. С. 191–198. URL: <https://doi.org/10.31891/tdes/2026-19-23> (дата звернення 08.04.2026)
12. Власюк В. Є., Гордієнко К. О., Пшенична А. О. Оцінка ймовірності банкрутства вітчизняних підприємств (на прикладі ПАТ «Комбінат «Тепличний»). *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 12. С. 68-74.
13. Шавурська О.В. Оцінка ймовірності банкрутства як метод прогнозування фінансово-економічного стану підприємства. *Економіка, управління та адміністрування*. 2020. № 4 (94). С. 22-28.
14. Буркова Л. А. Оцінка ймовірності настання банкрутства підприємств металургійної галузі як складова визначення їх інвестиційної привабливості. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 8. С. 34-39.
15. Меліхова Т. О. Оцінювання ймовірності банкрутства з метою підвищення фінансового стану підприємства. *Агросвіт*. 2019. № 10. С. 11-18.

REFERENCES:

1. Piatak T.V., Borodavka S.O. (2025) Vnutrishni i zovnishni faktory vplyvu na finansovyi stan pidpriemstva [Internal and external factors influencing the financial condition of an enterprise]. *Teoretychni ta praktychni aspekty zabezpechennia rozvytku finansovo-ekonomichnykh system v umovakh transformatsiinykh zmin: zb. tez dop. III mizhvuz. nauk.-prakt. konf. (Kharkiv, October 30, 2025)*. Kharkiv: Nats. akad. Nats. hvardii Ukrainy, pp. 248–250. Available at: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/95479> (accessed April 05, 2026).
2. Chepka V.V., Sviderska I.M., Havrylenko Yu.O. (2020) Finansovyi stan pidpriemstva: teoretychni osnovy [Financial condition of an enterprise: theoretical foundations]. *Investytsii: praktyka ta dosvid – Investments: practice and experience*, no. 19–20, pp. 96–102. Available at: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2020.19-20.96> (accessed April 05, 2026).
3. Tararuiiev Yu.O. (2021) Sutnist ta diahnozyka finansovoho stanu pidpriemstva [Essence and diagnostics of the financial condition of an enterprise]. *Problemy systemnoho pidkhodu v ekonomitsi – Problems of a systems approach in economics*, vol. 2(82), pp. 113–119. Available at: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2021-2-16> (accessed April 05, 2026).
4. Oleksandro I.V., Ishchuk L.I. (2015) Osnovni prychny bankrutstva pidpriemstv [Main causes of enterprise bankruptcy]. *Ekonomichnyi forum – Economic Forum*, no. 2, pp. 222–226.
5. Seisebaieva N.H., Topchaniuk O.V. (2016) Metody analizu i prohnozuvannia bankrutstva pidpriemstv [Methods of analysis and forecasting enterprise bankruptcy]. *Molodyi vchenyi – Young scientist*, no. 11, pp. 678–681.
6. Rudyka V.I., Velykyi Yu.M., Zoma O.D. (2018) Ekonomichna sutnist poniattia «bankrutstvo»: prychny vynyknennia ta naslidky na pidpriemstvi [Economic essence of the concept of "bankruptcy": causes and consequences at the enterprise]. *Infrastruktura rynku – Market infrastructure*, no. 18, pp. 127–132.
7. Riabenko H., Verlanov O., Klymenko S. (2023) Prohnozuvannia bankrutstva pidpriemstva yak skladova antykrizovoho finansovoho upravlinnia [Forecasting enterprise bankruptcy as a component of anti-crisis financial management]. *Tavriyskyi naukovyi visnyk – Tavria Scientific Bulletin*, no. 18, pp. 238–244. Available at: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2023.18.27> (accessed April 06, 2026).
8. Ofitsiina informatsiia pro DP «Lisy Ukrainy» [Official information about SE "Forests of Ukraine"]. Available at: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/44768034/ (accessed April 06, 2026).
9. Finansova zvitnist' DP «Lisy Ukrainy» za 2024 r. [Financial statements of the State Enterprise "Forests of Ukraine" for 2024]. Available at: <https://e-forest.gov.ua/finansova-zvitnist-za-2024-rik/> (accessed April 06, 2026).
10. Finansova zvitnist' DP «Lisy Ukrainy» za 2023 r. [Financial statements of the State Enterprise "Forests of Ukraine" for 2023]. Available at: <https://e-forest.gov.ua/finansova-zvitnist-2023/> (accessed April 06, 2026).
11. Fedoryshyna L., Artemchuk D. (2026) Finansovyi stan pidpriemstva: sutnist ta znachennia v systemi upravlinnia [Financial condition of an enterprise: essence and significance in the management system]. *Modelyuvannya*

rozvytku ekonomichnykh system – Modeling the Development of the Economic Systems, no. 19, pp. 191–198. Available at: <https://doi.org/10.31891/mdes/2026-19-23> (accessed April 08, 2026).

12. Vlasiuk V.Ye., Hordiienko K.O., Pshenychna A.O. (2017) Otsinka ymovirnosti bankrutstva vitchyznianskykh pidpriemstv (na prykladi PAT «Kombinat «Teplychnyi») [Assessment of bankruptcy probability of domestic enterprises (on the example of PJSC "Teplychnyi Combine")]. *Ekonomika i suspilstvo – Economy and society*, no. 12, pp. 68–74.

13. Shavurs'ka O.V. (2020) Otsinka ymovirnosti bankrutstva yak metod prohnozuvannya finansovo-ekonomichnoho stanu pidpriemstva [Assessment of the probability of bankruptcy as a method of forecasting the financial and economic condition of an enterprise]. *Ekonomika, upravlinnya ta administruvannya – Economics, Management and Administration*, no. 4 (94), pp. 22–28.

14. Burkova L.A. (2021) Otsinka ymovirnosti nastannya bankrutstva pidpriemstv metalurhiynoyi haluzi yak skladova vyznachennya yikh investytsiynoyi pryvablyvosti [Assessment of the probability of bankruptcy of enterprises in the metallurgical industry as a component of determining their investment attractiveness]. *Investytsiyi: praktyka ta dosvid – Investments: practice and experience*, vol. 8, pp. 34–39.

15. Melikhova T. O. (2019) Otsinyuvannya ymovirnosti bankrutstva z metoyu pidvyshchennya finansovoho stanu pidpriemstva [Bankruptcy probability estimation to improve the financial condition of the enterprise]. *Ahrosvit – Agrosvit*, vol. 10, pp. 11–18.

Дата надходження статті: 16.04.2026

Дата прийняття статті: 08.05.2026

Дата публікації статті: 18.05.2026